

Lærkepletter

April 2012

- Nu er det muligt at lave lærkepletter på støtteberettigede arealer

Hvad er lærkepletter?

Lærkepletter er tørre pletter i en tilsået mark, hvor der ikke er etableret plantedække.

Lærkepletter etableres let ved, at udvalgte pletter i marken ikke tilsås. Det sker oftest ved at hæve såmaskinen et kort stykke ved tilsåningen af marken. Jordbehandling kan foretages som for den øvrige mark.

Der kan laves en række felter på f.eks. fire meters længde og såmaskinens bredde. For at opnå en effekt skal felterne mindst være 16 kvadratmeter, og det anbefales, at der laves to lærkepletter pr. hektar.

Placering

Det optimale er at placere lærkepletter i marker tilsået med en vintersæd. Lærkepletterne udlægges midt i marken, så ræve og andre rovdyr ikke så let finder derhen.

Markerne skal helst være mere end 5 ha. Undgå marker med læhegn eller marker, der støder op til skoven, medmindre de er større end 10 ha. Det er bedst, hvis lærkepletterne placeres mindst 50 meter fra levende hegn, da lærker er meget opmærksomme på rovfugle, der kan overvåge dem fra de høje punkter.

Det er en fordel at lave lærkepletterne på den samme mark, da lærker vender tilbage år efter år.

Lærkepletterne kan også etableres ved at undlade at tilså tørre pletter i marken i løbet af sommeren.

Lærkepletter er ikke et nyt fænomen

Allerede i 1996 lavede DMU de første danske undersøgelser af lærkers udnyttelse af mikro-habitater i vårbygmarker. Undersøgelsen viste en klar forbedring for arten ved at holde kørespor og små pletter åbne.

Foto 1. Etablering af lærkeplet.

Foto: fra Project IP-SUISSE - Integrated farming.

Foto 2. Lærkepletter midt i marken.

Foto: fra Project IP-SUISSE - Integrated farming.

Hvorfor lave lærkepletter?

Erfaringer fra England viser, at etablering af lærkepletter, inden for de første to år kan øge ynglesucces hos lærkerne med op til 49 pct.

Foto 3. Sanglærke.
Foto: Daniel Petterson.
http://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Alauda_arvensis_2.jpg

Færre sanglærker

Sanglærken er en karakteristisk fugl for det åbne landbrugsland. Men antallet er gået tilbage med ca. 60 pct. siden 1980'erne. Det skyldes i høj grad overgangen fra vår- til vinterkorn samt en intensivning på græsarealerne. Lærkerne fortrækker landbrugsjord med en sparsom vegetation til redebygning og med gode muligheder for at finde føde til ungerne om sommeren.

Tidligere var lærken kendt for at ruge to til tre kuld unger hvert år, men i øjeblikket er de nede på kun et eller to forsøg. Dyrkning af korn betyder ofte, at vegetation er høj og tæt, så andet eller tredje kuld ikke kan udruges.

Ved at efterlade små, uilsåede lærkepletter i afgrøden bliver der skabt bedre levevilkår for lærkerne. De får nemmere ved at bygge reder og finde føde.

Lovgivning

Fra 2012 er det muligt at etablere lærkepletter på støtteberettigede landbrugsarealer. I vejledningen for Enkeltbetaling indgår lærkepletter som et nyt vildt- og bivenligt tiltag.

De enkelte lærkepletter må maksimalt være 100 m². Det samlede arealet af lærkepletterne indgår i den samlede beregning for vildt- og bivenlige tiltag, der hver for sig eller tilsammen maksimalt må udgøre 10 pct. af markens areal.

Kvælstofnorm

Vær opmærksom på, at arealer med vildt- og bivenlige tiltag ikke har en kvælstofnorm. Det vil sige, at der skal laves en N-korrektion i gødningsplanen, hvor arealet med lærkepletter skal trækkes fra gødningskvoten.

Kilder

- Du kan læse mere om sanglærkerne på DOFs hjemmeside
- Du kan læse mere om de øvrige vildt- og bivenlige tiltag på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside
- Se meget mere om Natur- og vildttiltag på markniveau på LandbrugsInfo.dk
- Skylark (*Alauda arvensis*) utilisation of micro-habitats in spring barley fields, Peter Odderskær m.fl. 1996
- Læs mere om de engelske undersøgelser på Sustainable Arable Farming For an Improved Environment (SAFFIE)
- Project IP-SUISSE - Integrated farming.